

Jau yra paskelbta, kad šimet bus vykdoma Juridinių asmenų registre viešai skelbiamų pelno nesiekiančių juridinių asmenų - labdaros ir paramos fondų, viešųjų įstaigų, asociacijų - 2022 m. finansinių ataskaitų kokybės stebėseną. Ar tai reiškia, kad pasitempti turi tik paminėtos įmonės, o kiti gali atsipalaiduoti?

Nepaisant to, kad į stebėsenos imtį patenka tik pelno nesiekiantys juridiniai vienetai, tačiau Registrų centrui, valstybės institucijoms ir įstaigoms kilus abejonių dėl tam tikro subjekto finansinių ataskaitų kokybės, jos gali pateikti finansinių ataskaitų stebėseną atliekančiai institucijai motyvuotą (nurodytos aplinkybės, kuriomis pagrindžiama abejonė dėl finansinių ataskaitų kokybės) prašymą atlikti konkretaus subjekto finansinių ataskaitų kokybės stebėseną.

Taigi, nėra garantijų, kad būtent to ar kito ūkio subjekto finansinės ataskaitos nebus atrinktos stebėsenai. Atsakingi finansininkai ir vadovai žino, kad kiekvienų metų finansinės ataskaitos turi būti parengtos kvalifikuotai ir atsakingai.

Gali grėsti ir bauda

Jeigu institucija, atliekanti finansinių ataskaitų kokybės stebėseną, įtaria, kad nustatyti finansinių ataskaitų kokybės trūkumai turi administracinio nusižengimo požymių, ji gali teikti Registrų centrui siūlymą pradėti administracinio nusižengimo teiseną.

LR Administracinių nusižengimų kodekse numatytos sankcijos už finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą: išpėjimas arba bauda nuo 40 eurų iki 140 eurų. Baudos intervalas nėra reikšmingas, tačiau neatmestina tikimybė, kad įmonė, kurios finansinė ataskaita buvo parengta su dideliais trūkumais, gali būti stebima ir sekančiais metais.

Parengti ataskaitas nesunku, kai turi įgūdžių

Ar sunku tinkamai parengti finansines ataskaitas? Šis klausimas turėtų būti pateiktas kiekvienam apskaitą tvarkančiam asmeniui. Kvalifikuotas ir atsakingas buhalteris ar finansininkas atsakytų, kad jokių ypatingų gebėjimų nereikia – visi reikalavimai surašyti teisės aktuose.

Problema, kad ne visi buhalteriai tinkamai atskleidžia privalomą pateikti informaciją tiek balanso, tiek pelno (nuostolių), pinigų srautų ar nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų formose. Ypač daug klaidų, nepakankamai pateiktos informacijos pasitaiko aiškinamuosiuose

raštuose. Ir ar tikrai visada kaltas finansinę atskaitomybę parengęs finansininkas? Juk būna ir taip, kad vadovas kategoriškai draudžia nurašyti beviltiškas pirkėjų skolas ar registruoti atostoginių kaupinių sąnaudas bei išipareigojimus.

Vadovas ir finansininkas turi darniai dirbti

Už įmonės finansinių ataskaitų, metinio pranešimo parengimą ir pateikimą kartu su auditoriaus išvada (tais atvejais, kai auditas atliktas) Juridinių asmenų registro tvarkytojui atsako įmonės vadovas, valdymo ir priežiūros organų nariai įstatymų nustatyta tvarka pagal vadovui, valdymo ir priežiūros organams įstatymais atitinkamai priskirtą kompetenciją.

Įmonės vadovas, valdymo ir priežiūros organų nariai pagal įstatymais atitinkamai priskirtą kompetenciją nevykdantys pareigų, susijusių su įmonės finansinių ataskaitų, metinio pranešimo parengimu ir pateikimu kartu su auditoriaus išvada (tais atvejais, kai auditas atliktas) Juridinių asmenų registro tvarkytojui, arba netinkamai jas vykdantys, privalo visą padarytą žalą atlyginti įmonei ir kitiems asmenims.

Taigi, įmonės vadovas yra atsakingas, kad finansinės ataskaitos būtų parengtos, patvirtintos akcininkų ir pateiktos Juridinių asmenų registrui, ir tuo pačiu užtikrina, kad finansinės ataskaitos būtų kvalifikuotai surašytos ir jose atskleista visa privaloma informacija. Šį darbą kvalifikuotai turi atlikti apskaitos specialistai. Todėl tiek vadovas, tiek ir finansininkas turi darniai dirbti, suprasdami savo atsakomybę prieš įmonės savininkus ir valdžios institucijas.

Jurgita Navikienė, mokymų įmonės COUNTLINE lektorė

